



**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii  
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis  
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori  
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad  
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,  
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon  
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,  
apprimè utile ...

**Monacellus, Franciscus**

**Venetiis, 1706**

Deputationis Advocati Pauperum Formula IX.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62406)

non adest, prout non adeste Neapoli testantur Januen. & Ricc. quos citat Raynald. *observ. Criminal. tom. 3. cap. 32. §. 4. & 5. n. 245. & tom. 2. cap. 19. §. 1. n. 193.*

4. **AD BENEPLACITUM NOSTRUM.** Quod deputatio Promotoris Fiscalis debeat fieri ab Episcopo, non autem à Vicario Generali, dicit Nicol. *in fosc. verb. Fiscus*, quia ita deputatus non appellat, ad tradita per Gabr. *commun. opin. li. 7. concl. 14. n. 7.* At in praxi hæc distinctio non curatur.

5. **PRIVILEGIIS.** Promotor Fiscalis gaudet privilegio Fori, Bellett. *disq. Cleric. par. 1. de favor. Cler. person. §. 1. num. 19. Sac. Congr. Immun. in Ipporegion. 3. Augusti 1666.*

Deputationis Advocati Pauperum.

FORMULA IX.

SUMMARIUM.

1. *Advocatus Pauperum non tenetur gratis patrocinium præstare Viduis, &*

- pupillis divitibus.*  
 2. *Advocatus Pauperum datur ex officio ab Episcopo.*  
*Advocatus cogitur ab Episcopo ad suscipiendum patrocinium Pauperum, ibid.*  
 3. *Pauperes opprimuntur, nisi ab Episcopo tueantur.*  
 4. *Advocatus non est necesse, quod sit laureatus, sed doctrina idoneus, nam multi laureati sunt Doctorelli.*  
 5. *Pauperes, & miserabiles personæ possunt convenire eorum debitores in Foro Episcopi, præsertim ubi adest consuetudo.*  
 6. *Advocati requisiti tenentur egenis amore Dei patrocinium gratis præstare, aliàs recusantes peccant mortaliter.*  
 7. *Advocatus Pauperum defendens malam causam peccat, & tenetur ad restitutionem.*  
*Nemo Pauperi in mala causa debet esse misericors, ibid.*  
 8. *Advocatus Pauperum, si est Laicus gaudet privilegio Fori.*

N. Episcopus N.

Dilecto N.

**U**T Pauperibus, Viduis, Pupillis, aliisque miserabilibus personis, quæ sibi de Advocato providere non possunt, *consulamur*, inspecta tua probitate, *doctrina*, & pietate, qua erga destitutos humano auxilio polles, Te Advocatum earumdem personarum, aliorumque egenorum hujus Civitatis, & Diocesis constituimus, ac deputamus, ad hoc, ut misericordiae viscera indutus, *causas ad Forum nostrum* spectantes pro iisdem suscipias, & *gratis defendas*, à Deo munerum Datore pro opere tam grato mercedem plenam recepturum: Cum omnibus *Privilegiis*, & exemptionibus tam de jure, quàm de consuetudine debitis. In quorum &c. Datum &c.

N. Episcopus N.

Loco ✠ Sigilli.

N. Cancellarius Episcopalis.

ADNOTATIONES.

1. **M**ISERABILES. Si enim Viduæ, & Pupilli essent divites, tunc Pauperum Advocatus non te-

neretur gratis patrocinium præstare, Sperell. *decis. 156. n. 31.* Pirhing. *in jus Canon. tom. 1. lib. 1. tit. 37. §. 1. assert. 3.*

2. **CONSULAMUS.** Tenetur Episcopus ex officio providere Pauperes de



de Advocato, per Text. in cap. Ex litteris  
1. de offic. Judic. ubi Glof. & Host. num. 7. &  
potest quem cogere ad suscipiendum illo-  
rum patrocinium, etiam in Criminali-  
bus, l. nec quidquam 9. §. Advocatos, ff. de  
offic. Procons. l. providendum 7. Cod. de po-  
stul. Barbof. in dicto cap. 1. n. 2. de Offic. Judic.  
Glof. in cap. De presentium verb. defunfor  
16. quest. 1. Conciol. resol. Crimin. verb. Advoca-  
tatus resol. 2. nu. 2. multando renitentem,  
aut illi prohibendo munus advocacionis  
exercendi, Zacch. de salar. quest. 52. num.  
109. & seqq. quem sequitur Zaul. observ. ad  
Stat. Favent. tom. 1. rub. 13. lib. 3. nu. 5.

3. Pauperes etenim, qui non habent,  
quod offerant, si ab Episcopo non prote-  
gantur, non solum in judicio, & extra  
contemnuntur, sed etiam contra verita-  
tem opprimuntur, ut inquit Text. in cap.  
Pauper 11. quest. 3.

4. **DOCTRINA.** Non est necesse,  
quod Advocatus Pauperum sit laureatus,  
sicuti jam dixi de Advocato Fiscali, ex  
quo Advocati officium solum doctrinam  
exigit: Nam multi laureati sunt Doctores  
necessitatis, idest sine lege, cum ne-  
cessitas non habeat legem; Vel sunt mo-  
netæ tonsæ, idest sine litteris, cum tales  
monetæ non habeant litteras, quos Do-  
ctorellos vacat, & irridet Grat. disceptat.  
186. n. 41. & 42.

5. **AD FORVM NOSTRVM SPE-  
CTANTES.** Pauperes, & miserabiles  
personæ possunt convenire illorum Debi-  
tores in Foro Episcopi, cap. super quibusdam,  
§. ult. de verb. signif. cap. Signifi-  
cantibus de offic. deleg. cap. Ex parte de for.  
comp. Leoncil. de privil. Pauper. privil. 165.  
per tot. part. 2. & præsertim ubi adest con-  
suetudo, Sac. Congr. Immunit. in Montis Fa-  
lisci 26. Februarii 1636. in Maceraten. 18.  
Novemb. 1653. in Aesina 51. Maii 1639. &  
15. Junii 1675. Eisque Judex ex officio  
mandare debet, ut dentur acta gratis, l.  
tam dementis Cod. de Episc. audientia, ibi-  
que Glof. & DD. Pelleg. prax. Vicar. part.  
4. sect. 10. num. 78. & præcipit Const. Pii  
IV. la 58. §. 83.

6. **GRATIS DEFENDAS.**  
Quoniam Advocati tenentur requisiti ege-  
nis amore Dei patrocinium gratis præsta-  
re, ut in Statu Ecclesiastico mandant

Constitutiones Apostolicæ Benedicti XII.  
la 2. §. 2. & Pauli V. la 71. & generaliter  
ubique ex communi DD. Sententia, Guaz-  
zin. ad defens. reor. in præfat. n. 5. Gratian.  
discept. 55. n. 46. Nicol. in fofc. verb. Advoca-  
tatus, & quod recusantes peccent morta-  
liter ex D. Thom. & Cajet. tenent Guaz-  
zin. ubi supra, Barbof. in cap. Non licet Ju-  
dic. 11. quest. 3. n. 8. Caroc. de locat. par. 3. tit.  
de libert. quest. 7. n. 4. & seqq.

7. Hoc tamen debet intelligi quando  
Pauperes, & egeni fovent bonum jus,  
aliàs in quacumque judicii parte, si Ad-  
vocatus agnosceret causam illorum esse  
injustam, teneretur patrocinium dimitte-  
re; eosque admonere, ut causam dese-  
rant, vel componant, ne ipse peccet ali-  
ter faciendo, & teneatur de proprio ad  
restitutionem expensarum, ut ex D. Tho.  
2. 2. quest. 71. art. 3. monet Lazzar. quest.  
Canon. sect. 3. quest. 12. num. 18. & 19. Nemo  
enim Pauperi in mala causa debet esse mi-  
sericors, cap. Si res 14. quest. 6.

8. **PRIVILEGIIS.** Advocatus Paupe-  
rum, si est Laicus gaudet privilegio Fori,  
ut declaravit Sac. Congr. Immunitatis in  
Beneventana 20. Junii 1655.

#### Deputationis Procuratoris Pauperum.

#### FORMULA X.

#### SUMMARIUM.

- 1 Cura, & protectio Pauperum propria  
est Episcoporum.
- 2 Pauperes debent habere in Tribunali  
Episcopi Advocatum, & Procura-  
torem.
- 3 Procurator Pauperum potest in judicio  
comparere, & patrocinium sumere  
etiam sine mandato.
- 4 Procurator Pauperum non debet illos  
contemnere, quia Dominus judica-  
bit causam eorum.
- 5 Procurator Pauperum suscipit nego-  
cium, Advocatus personas, hic quasi  
Tutor, ille quasi Curator, ille ca-  
lamo, hic agit ore.
- 6 Procurator gratis Pauperibus pa-  
tro-